

luonnos 22.3.2022

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
22.3.2022

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS PERUSTUESTA, VIHERRYTTÄMISTUESTA JA NUOREN VILJELIJÄN TUESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 13 JA 15 §:N VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

1. Yleistä

Euroopan unionin kokonaan rahoittamista suorista tuista säädetään yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1307/2013, jäljempänä *tukiasetus*. Tukiasetuksen liitteessä I säädetään suoriin tukiin kuuluvista tuista.

Kansallisesti suorista tuista säädetään Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013). Lain nojalla on annettu valtioneuvoston asetus perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta (234/2015). Asetuksessa säädetään perustuen myöntämisen yleisistä edellytyksistä, perustuen ja viherryttämistuen tukialueista, tukikelpoisesta alasta, perustuen enimmäismäärän jakamisesta tukialueille, perustuen tukioikeuksien tasatukiosan arvosta sekä tukioikeuksien siirroista. Lisäksi asetuksessa säädetään viherryttämistuen ehdoista, viherryttämistuen määrästä sekä nuoren viljelijän tuen ehdoista ja määrästä sekä tukien maksamisesta.

Perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti. Asetuksen 13 ja 15 §:ää ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti vuoden 2022 loppuun asti oikeudesta poiketa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) No 1307/2013 ja komission delegoidun asetuksen (EU) No 639/2014 tietyistä viherryttämistukea koskevista täytäntöönpanoehdoista tukivuonna 2022 annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) N:o xxx/2022, jäljempänä *täytäntöönpanopäätös*, toimeenpanemiseksi. Täytäntöönpanopäätöksen mukaan tiettyihin viherryttämistuen ehtoihin on mahdollista myöntää helpotuksia vuonna 2022 Ukrainan sodan aiheuttamien hintojen nousun vuoksi, joka on vaikuttanut myös maataloustuotteiden kysyntään ja tarjontaan. Helpotusten avulla voidaan lisätä maataloustuotteiden tuotantoa sodan aiheuttamassa epävarmassa tilanteessa. Täytäntöönpanopäätöksen mukaisten poikkeusten avulla voidaan helpottaa viljelijöiden mahdollisuuksia käyttää viherryttämistuen ekologisiksi alaksi ilmoitettuja kesantoaloja viljelyyn, laiduntamiseen ja sadonkorjuuseen. Poikkeukset viherryttämistuen tukiehtoihin voivat koskea vain vuotta 2022. Jäsenvaltion on päätettävä poikkeusten käyttöönotosta viimeistään 21 päivän kuluttua täytäntöönpanopäätöksen tekemisestä.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

13 §

Perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 13 §:ään ehdotetaan lisättäväksi väliaikaisesti vuoden 2022 loppuun asti uusi 5 momentti. Uuden 5 momentin mukaan arvioitaessa viherryttämistukeen liittyvän viljelyn monipuolistamisvaatimuksen täyttymistä Varsinais-Suomen, Uudenmaan tai Ahvenanmaan maakuntien alueilla katsottaisiin, että kesantoala, jota on viljelty, käytetty laitumena tai jolta on korjattu sato, on tukiasetuksen 44 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu viljelykasvi. Viljelyn monipuolistamisvaatimusta koskevan tukiasetuksen 44 artiklan 1 kohdan mukaan viljelijän on viljeltävä peltoalallaan vähintään kahta tai kolmea eri viljelykasvia peltoalan koosta riippuen. Tukiasetuksen 44 artiklan 4 kohdassa määritellään, mitä katsotaan artiklassa tarkoitetuiksi viljelykasveiksi. Kyseisen artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaan viljelykasvilla tarkoitetaan kesantomaata. Täytäntöönpanopäätöksen 1 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltio voi päättää, että kesantoala voidaan katsoa viherryttämistuen monipuolistamisvaatimuksessa eri viljelykasviksi, vaikka kesantoa olisi viljelty, laidunnettu tai siltä olisi korjattu sato.

15 §

Asetuksen 15 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti vuoden 2022 loppuun asti siten, että viherryttämistuen ekologiseen alaan kuuluvaa kesantoalaa saa viljellä, käyttää laitumena tai korjata sadon. Voimassa olevan asetuksen mukaan viherryttämistuen ekologiseen alaan kuuluvaa kesantoalaa ei saa käyttää laitumena tai korjata sen kasvustoa ennen 16.8. Viherryttämistuen ekologiseen alaan kuuluvaa kesantoalaa ei saa käyttää maataloustuotantoon ja ala on säilytettävä kesantona 1 päivästä tammikuuta 15 päivään elokuuta. Täytäntöönpanopäätöksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltio voi päättää, että kesantoala katsotaan ekologiseksi alaksi myös siinä tapauksessa, että kesantoa olisi viljelty, laidunnettu tai siltä olisi korjattu sato edellä mainitun kesantokauden aikana.

Täytäntöönpanopäätöksen 1 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan jäsenvaltio voi päättää, että viherryttämistuen ekologiseen alaan kuuluvalla kesantoalalla, jota viljellään, laidunnetaan tai jolta korjataan satoa, voidaan käyttää kasvinsuojeluaineita. Tällä perusteella asetuksen 15 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tällaisella kesannolla saisi käyttää kasvinsuojeluaineita. Muilla ekologisen alaan kuuluvilla kesantoaloilla kasvinsuojeluaineita ei saisi käyttää 1 päivästä tammikuuta 15 päivään elokuuta.

Voimaantulo

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan x.x.2022. Sitä sovellettaisiin kuitenkin 1.1.2022 lähtien. Näin ehdotetut muutokset koskisivat täytäntöönpanopäätöksen 1 artiklan mukaisesti koko tukivuotta 2022. Ehdotetut asetusmuutokset olisivat voimassa vuoden 2022 loppuun asti eli ne koskisivat vain tukivuotta 2022.

3. Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksella ei ole vaikutuksia valtion talousarvioon.

Perustuki, viherryttämistuki ja nuoren viljelijän tuki ovat kokonaan Euroopan unionin rahoittamaa tukea. Perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta aiheutuvat kustannukset maksetaan valtion talousarvion momentin 30.20.41 (EU-tulotuki ja EU-markkinatuki) määrärahasta. Vuoden 2022 valtion talousarvion mukaan momentille 30.20.41 (EU-tulotuki ja EU-markkinatuki) on budjetoitu varoja tukien maksamiseen yhteensä 518,700 miljoonaa euroa. Momentin määrärahasta käytetään vuonna 2022 perustukea varten enintään noin 250,470 miljoonaa euroa, viherryttämistukea varten enintään noin 155,250 miljoonaa euroa ja nuoren viljelijän tukea varten enintään noin 10,350 miljoonaa euroa. Vastaavat Euroopan unionilta saatavat tulot tuloutetaan momentille 12.30.01 (EU:n maataloustukirahastosta saatavat tulot).

4. Lausunnot

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto ympäristöministeriöltä, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Maaseutuvirastolta, Elintarviketurvallisuusvirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä ja Maaseudun Kehittäjät ry:ltä. Lausuntoaika oli vain 6 päivää, jotta asetusta saadaan annettua Euroopan komission asettamassa 21 päivän määräajassa.

5. Laintarkastus

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön lainvalmisteluosaston laintarkastusyksikössä asian kiireellisyyden vuoksi.